

Kommunikationsutskottet

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om driftskompatibilitet för elektroniska vägtullsystem

INLEDNING

Remiss

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om driftskompatibilitet för elektroniska vägtullsystem (RP 115/2021 rd): Ärendet har remitterats till kommunikationsutskottet för betänkande.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- regeringsråd Jenni Rantio, kommunikationsministeriet
- överinspektör Jenni Korhonen-Pereira Coutinho, kommunikationsministeriet
- dataombudsman Anu Talus, Dataombudsmannens byrå
- ledande expert Kimmo Pylväs, Transport- och kommunikationsverket.

Skriftligt yttrande har lämnats av

- Helsingforsregionens trafik - samkommun
- Automobilförbundet rf
- Finlands Transport och Logistik SKAL rf
- Suomen Taksiliitto ry.

Inget yttrande av

- finansministeriet
- arbets- och näringsministeriet
- Helsingfors stad
- Finlands Kommunförbund
- Tammerfors stad
- Finlands näringsliv rf.

PROPOSITIONEN

Regeringen föreslår en ny lag om driftskompatibilitet för elektroniska vägtullsystem. Genom lagen upphävs den gällande lagen med samma namn.

Betänkande KoUB 19/2021 rd

Genom den föreslagna lagen genomförs ett direktiv om driftskompatibilitet mellan elektroniska vägtullsystem och underlättande av gränsöverskridande informationsutbyte om underlåtenhet att betala vägavgifter. I direktivet förutsätts inte att elektroniska vägtullsystem införs och i propositionen granskas inte något införande av sådana system.

De bestämmelser om vägtullsystem som ingår i propositionen har inga direkta konsekvenser för Finland. De föreslagna bestämmelserna gäller i huvudsak den tekniska driftskompatibiliteten hos elektroniska vägtullsystem. Genom propositionen förtydligas rättigheterna och skyldigheterna för aktörerna inom det Europeiska systemet för elektroniska vägtulltjänster (EETS). Bestämmelserna i den föreslagna lagen motsvarar innehållsmässigt i huvudsak bestämmelserna i den gällande lagen, men de uppdateras så att de motsvarar den ändrade EU-lagstiftningen. I lagen införs de nya bestämmelser om gränsöverskridande informationsutbyte vid underlåtenhet att betala vägavgifter som förutsätts i EU-lagstiftningen. Dessutom görs det vissa tekniska ändringar i lagen.

Lagen avses träda i kraft hösten 2021.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

(1) Sammantaget anser utskottet att propositionen behövs och fyller sitt syfte. Utskottet konstaterar att den lag som nu ska antas innehåller bestämmelser om den europeiska elektroniska vägtulltjänsten och interoperabiliteten mellan de elektroniska vägtullsystemen, men inte om ibruktagandet av dem. Beslut om eventuellt ibruktagande fattas separat.

(2) Vid behandlingen av statsrådets skrivelse till riksdagen om kommissionens förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv och kommissionens förslag till rådets direktiv (ändring av Eurovinjettdirektivet och EETS-direktivet) har utskottet i sitt utlåtande KoUU 14/2017 rd — U 38/2017 rd behandlat den tidsbaserade vägavgiften, dvs. vinjetter och den så kallade yrkesdieseln. Utskottet konstaterade då att införandet av vinjetter är ytterst viktigt och brådskande med hänsyn till den tunga trafikens konkurrenskraft. Utskottet ansåg därför att statsrådet på det snaraste bör bereda lagstiftning som syftar till införande av vinjetter. Utskottet fäster utifrån den erhållna utredningen uppmärksamhet vid att beredningen av ibruktagandet av vinjettavgiften hör till finansministeriets ansvarsområde.

(3) Utskottet anser fortfarande att det ovannämnda ställningstagandet är aktuellt.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Kommunikationsutskottets förslag till beslut:

Riksdagen godkänner lagförslaget i proposition RP 115/2021 rd utan ändringar.

Betänkande KoUB 19/2021 rd

Helsingfors 23.9.2021

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Suna Kymäläinen sd
vice ordförande Ari Torniainen cent
medlem Heikki Autto saml
medlem Sandra Bergqvist sv
medlem Seppo Eskelinen sd
medlem Janne Heikkinen saml
medlem Juho Kautto vänst
medlem Jari Kinnunen saml
medlem Jouni Kotiaho saf
medlem Joonas Könttä cent
medlem Jenni Pitko gröna
medlem Mirka Soinikoski gröna
medlem Ano Turtiainen mtf
medlem Paula Werning sd
ersättare Jari Ronkainen saf.

Sekreterare var

utskottsråd Mika Boedeker.

Betänkande KoUB 19/2021 rd
Reservation

Reservation

Motivering

Lagförslaget i regeringens proposition RP 115/2021 rd är skenbart av teknisk karaktär, men det öppnar för dystra framtidsbilder.

Som medlem av Europeiska unionen genomför vi nu än en gång Europaparlamentets och rådets direktiv och reglering som dikteras utifrån. Finland åläggs ännu inte att införa vägtullar, men det är klart att den föreslagna lagen är ett steg i den riktningen. Jag kan inte acceptera att lagstiftningen i vårt självständiga land ständigt ändras så att den överensstämmer med EU:s normer.

Jag ogillar också att utskottets betänkande inte alls tar hänsyn till dataombudsmannens kritiska yttrande om insamling av uppgifter om lokaliseringsdata för fordon. Utskottet föreslår nämligen att riksdagen godkänner det lagförslag som ingår i propositionen som sådant och utan ändringar och utan anvisningar uppbackade med förslag till uttalanden.

I denna proposition granskas alltså inte införandet av vägtullar i Finland, men harmoniseringen förbereder en sådan. I lagförslaget eftersträvas enhetlighet i systemen, och antagligen kommer man förr eller senare att försöka införa vägtullar i Finland. Det finns också en risk för att Europeiska unionen i slutändan samlar in tullmedlen eller lägger beslag på åtminstone en del av dem.

Förslag

Jag föreslår

att riksdagen förkastar lagförslaget.

Helsingfors 23.9.2021

Ano Turtiainen mtf